

ELKE BRUG IS ANDERS

Bij het zien van deze editie zeg je vast: 'een brug, wat is daar zo bijzonder aan?' Het zal je verbazen. We tekenen vaak een opvallend of mooi gebouw in onze omgeving, maar kijk ook eens naar de bruggen.

Elke brug is anders, elk met een eigen verhaal.

Een brug brengt mensen van de ene kant (vaak van het water) naar de andere kant, maar zo een brug heeft meer functies. Ook rondom de brug gebeurt van alles. Kijk nog eens goed: ga op, onder, naast of ver vanaf de brug zitten en teken wat je ziet.

In deze editie van **Zo kan het ook** deden tien urban sketchers dat. Hier hun visie op hun brug.

Zo kan het ook.

ANNE
ROSE

Guy Moll komt oorspronkelijk uit Colmar (Frankrijk). Hij heeft kon een baan krijgen als docent op een middelbare school in Lissabon. Het beviel hem daar zo goed dat hij besloot om na zijn werkzame leven in de Algarve (Portugal) te blijven. 'Ik heb mijn hele leven geschilderd, vooral met aquarel. Ik had graag een carrière als schilder gehad, maar niemand is perfect. Toen ik met pensioen ging, sloot ik me aan bij de urban sketchers.'

In deze tekening, die Guy heeft gemaakt in Châteaudun in Frankrijk, zien we precies wat de functie van een brug is: de verbinding maken tussen twee stukken land die voorheen voor elkaar onbereikbaar waren. In dit geval zien we het landschap, met op de achtergrond het kasteel uit de 12e eeuw, prachtig weerspiegeld in het water van de rivier de Loire.

[Flickr](#)

Spiro Philippidis uit Yverdon-les-Bains (Zwitserland) heeft een passie voor tekenen, en dan nog het liefst in een reisdagboek (*carnet-de-voyage*). Spiro is afkomstig uit de grafische industrie: hij was eerst jarenlang foto-graveur, daarna foto-lithograaf en hij werd tenslotte DTP-operator. Sinds twaalf jaar tekent Spiro, hij heeft het zichzelf geleerd. Deze tekening van de *Pont de Quissac* (Frankrijk) die de rivier de Vidourle overbrugt heeft de typisch Franse sfeer, met de stammen van de platanen en de felle zon. De brug is gebouwd in de Middeleeuwen en werd daarna verschillende keren verwoest, herbouwd en in 1780 verbreed. In 1933 vond er een enorme overstroming plaats en zijn de borstweringen verwoest; die zijn nu vervangen door metalen leuningen.

[Facebook](#)
[Instagram](#)
[Flickr](#)

Alina Levytska woont in Skellefteå (Zweden). Alina en haar man Sergij komen uit de Oekraïense stad Kamjanets-Podilsky, beroemd om zijn oude kasteel. Ze zijn al lang samen en wonen nu al een aantal jaren in Zweden. Hij ging erheen om te werken, zij om te studeren (*visual effects*). 'We proberen ons leven te leiden zoals gewoonlijk, maar het is moeilijk', zegt Alina. 'Ik heb veel concentratie nodig om te studeren, maar is het lastig omdat mijn gedachten tollen over hoe het gaat in Oekraïne. Wat we nu zien begon in 2014 toen het Krim-schiereiland werd geannexeerd. Het is al negen jaar aan de gang – nu weet iedereen dat het oorlog is.'

Gelukkig vindt Alina af en toe de rust om buiten te tekenen. We zien hier de rode brug van Skellefteå, de *Lejonströmsbron*. De brug werd in 1737 gebouwd en het is de oudste houten brug in Zweden. Het was eerst een tolbrug en in 1868 werd een wet ingevoerd die een snelheidslimiet instelde: wagens of paarden die sneller reden dan een voetganger kregen een boete. Tegenwoordig rijden auto's om beurten in verschillende richtingen over de brug. De brug is een populaire bezienswaardigheid onder Zweedse bezoekers. Dankzij Alina maken we nu ook kennis met deze brug.

[Instagram](#)

Feliciano Gómez Corisco woont in Casatejada (Spanje). Als het even kan, tekent Feliciano bij de urban sketchers in Madrid. Het is een geweldige tekenaar, die niet terugdeinst voor een tekening van een ingewikkelde brug. Links zien we de barokke *Puente de Toledo* in Madrid, die tussen 1718 en 1732 werd gebouwd en de rivier de Manzanares overspant. Rechts zien we de *Calle de Segovia*, onder het *Viaducto de Segovia* in Madrid. Door de eeuwen heen is het gebied een belangrijk kruispunt geweest. De belangrijkste functie van de brug was om de toegang tussen het Moorse deel van de stad en het Koninklijk Paleis eenvoudiger te maken. In 1934 werd een nieuwe brug gebouwd ter vervanging van de vorige ijzeren versie. De brug overspant de *Calle de Segovia*, 25 meter boven de straat. Deze recente versie van het Segovia Viaduct is ontworpen voor zwaar tweerichtingsverkeer en heeft aan weerszijden trottoirs voor voetgangers. Tot 1998 was deze brug een veelgebruikte plaats voor zelfmoord. In dat jaar installeerde de stad dikke barrières van acrylglas om te voorkomen dat mensen eraf zouden springen; dat is succesvol geweest. Nu ik deze verhalen ken, bekijk ik de tekeningen van Feliciano met nog meer aandacht en respect.

[Facebook](#)
[Flickr](#)

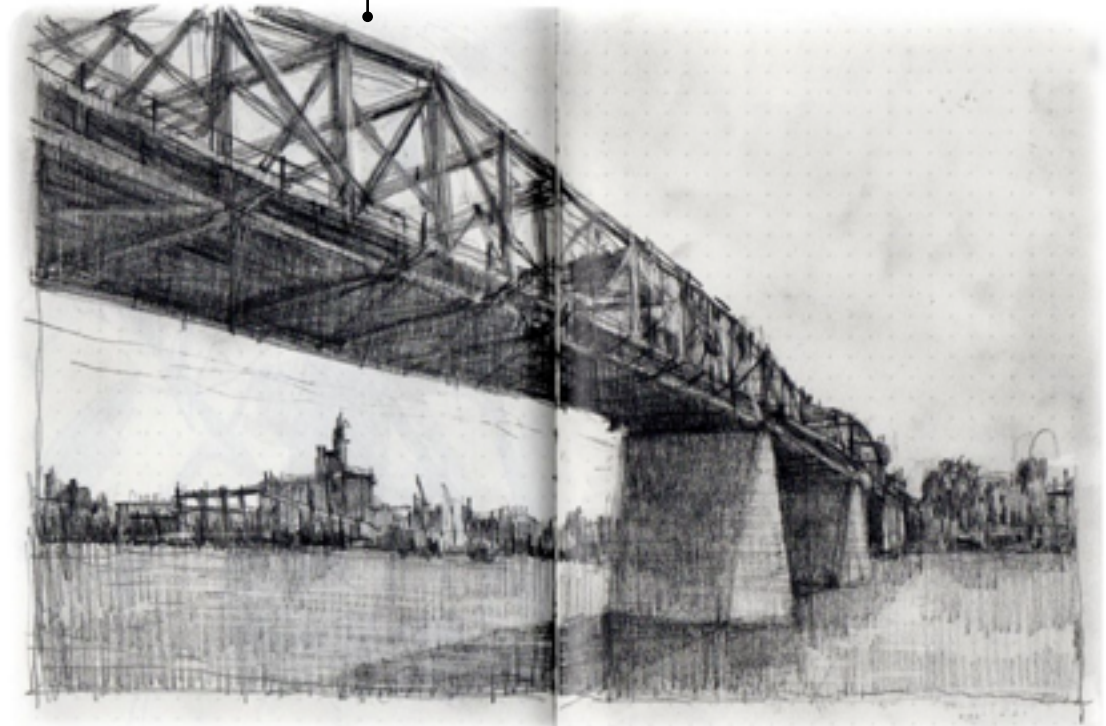
Jonathan Bolch is architect en woont in Portland, Oregon (Verenigde Staten). Hij doet dit werk al meer dan twintig jaar; zijn focus ligt op het ontwerpen van duurzame gebouwen voor hogescholen en universiteiten. Naast zijn werk als architect geeft Jonathan ruim tien jaar les aan de leerlingen van de *Portland State University School of Architecture*.

Over deze tekening zegt Jonathan: 'Ik hou van de bruggen van Portland en heb gezworen ze allemaal te tekenen, toen we hier zeventien jaar geleden kwamen wonen. Na een pauze van zestien jaar is hier tekening nummer twee.'

We zien de Broadway-brug uit 1913 over de Willamette-rivier, destijds de langste brug van de Verenigde Staten met een middenstuk dat kan openklappen. De brug heeft vier rijstroken, maar het is ook een belangrijke verbinding voor fietsers die naar de overkant willen. De brug was in eerste instantie zwart van kleur, maar in 1963 werd hij 'Golden-Gate'-rood geverfd. We kijken hier vanuit de oude stad naar het noordoosten en zien daar de betoncentrale liggen.

Als Jonathan jaren geleden niet aan zijn project was begonnen, hadden we weinig geweten over deze brug. Hij heeft hem prachtig getekend, vanaf een laag standpunt.

[Instagram](#)

Amy Thraves-Connor komt uit Leeds (Engeland) en ze is *Curating for Change Fellow* bij het National Railway Museum (NRM) in York. Nadat ze haar bachelor Beeldende Kunst heeft afgerond, verkent ze de kunstvoorwerpen en de bredere collectie van de NRM, op zoek naar nieuwe verhalen. Naast haar werk maakt ze fantastische kleurrijke tekeningen. Meestal met de Urban Sketchers Yorkshire, maar ze heeft ook een flinke vriendengroep van tekenaars, die af en toe een weekend naar een andere stad gaat om er samen te tekenen. Deze tekening maakte Amy op Kelham Island in Sheffield, vlak buiten het museum, op een koude, zonnige dag in november. Ooit was dit eiland het kloppende hart van de industrie van Sheffield, meer dan 900 jaar geleden ontstaan toen een stroom werd omgeleid om een nabijgelegen molen van water te voorzien.

Het eiland is door mensenhanden gemaakt, aan het begin van de industriële revolutie in de jaren 1900. Er stonden talloze bestek- en metaalfabrieken (*Made in Sheffield*) en overal zag je er werkplaatsen. Hier werden ook de beroemde Sheffield-scharen gemaakt. Maar de tijden veranderden, de industrie trok weg; inmiddels is het eiland veranderd en staan er pubs, cafés, winkels en restaurants en is het een van de coolste buurten van de stad. En natuurlijk staat er nu het industrieel museum, het *Kelham Island Museum*, waar je kunt zien hoe het werk er vroeger aan toe ging. De donkere loopbrug verbindt twee industriële gebouwen met elkaar, een meter of vier boven de grond.

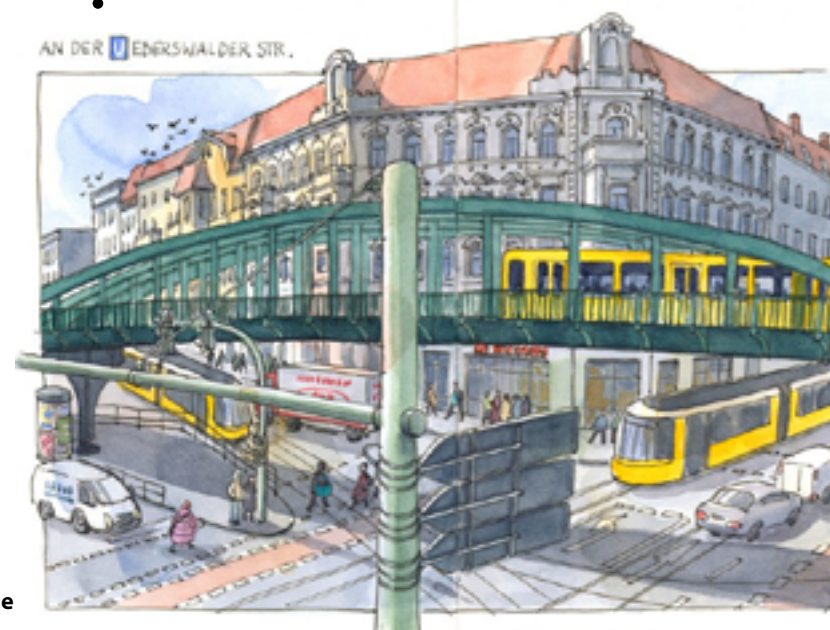
[Facebook](#)
[Instagram](#)

'Er valt zo veel te ontdekken als je de tijd neemt en echt naar een gebouw kijkt!'

Katrin Merle

Katrin Merle uit Berlijn (Duitsland) is illustrator, ze tekent met name voor kinder- en schoolboeken. Ze vindt het heerlijk om samen met de urban sketchers uit haar woonplaats op stap te gaan: 'Ik begin vaak met één ding op de voorgrond, niet wetend hoe ver mijn tekenreis me zal brengen. Ik werk me een weg van voren naar achteren en uiteindelijk raakt de tekening de rand van mijn schetsboekpagina. Constructie-details fascineren me. Het lijkt alsof er vroeger met meer liefde werd gebouwd: zelfs de ijzeren balken in fabrieksgebouwen waren versierd als Korinthische zuilen. Ik documenteer niet alleen voor mezelf, ik wil ook anderen enthousiast maken, daarom teken ik zo precies.' Voor Katrin is tekenen met de urban sketchers 'de wereld naar huis brengen'. We zien op de tekening de bovengrondse metro bij de *Eberwalder Straße* in de wijk Prenzlauer Berg. De lijn was in eerste instantie gepland als een ondergrondse lijn, maar toen de tunnelbouwers aangrenzende panden wilden aankopen om klachten van bewoners over de tunnelbouw te voorkomen, stegen de vastgoedprijzen dramatisch. Vandaar dat het laatste stuk van de lijn bovengronds loopt. Achteraf is het nog goed uitgepakt: ook de ringweg loopt nu zonder problemen onder de metro door. En bovendien zie je iets van de stad, als je in de metro zit.

[Facebook](#)
[Instagram](#)
[Website](#)

Victor Beltran is architect /kunstenaar en woont vlak bij Pittsburg, Pennsylvania (Verenigde Staten); hij is beheerder van de Pittsburg Urban Sketchers. Victor tekent meer dan 45 jaar en heeft een enorme flair als het om aquarel gaat; hij werkt snel en doeltreffend. Toen het *Bach Choir of Pittsburg* optrad, zat Victor hoog op een steiger en maakte vier tekeningen van het optreden. En kijk je in zijn boekenkast, dan zie je meer dan zestig schetsboeken staan, boordevol met tekeningen. Victor is geboren in Lima (Peru), vandaar dat hij zich op sociale media Victor Peru noemt.

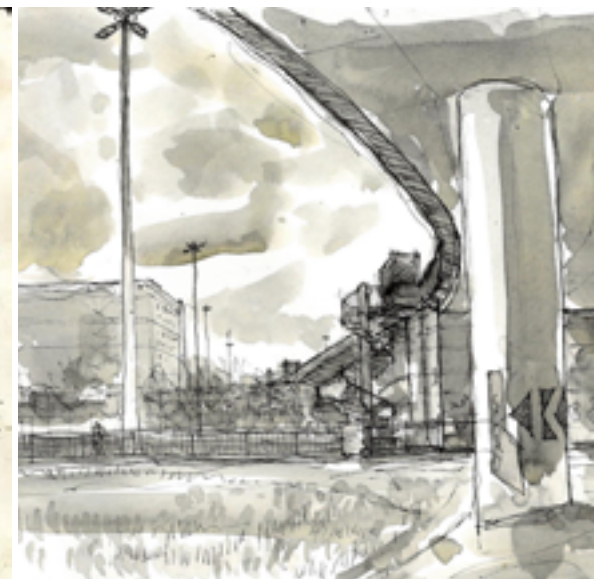
In deze tekening zien we de *Claycomb Covered Bridge* in Bedford. Het is een vakwerkconstructie die in 2002 is versterkt met staal om het busverkeer te kunnen dragen. Zo een brug is meestal van hout, vanwege de lage kosten van de bouwmaterialen. Hout is lichter dan steen en goedkoper dan ijzer of staal, maar nog steeds sterk. Alleen kan hout rotten; door de brug met een dak te bedekken wordt het hout van de brug beter beschermd. Zonder dak gaat zo een brug 20 jaar mee; met dak zeker honderd jaar. Het dak maakt ook de constructie van de brug sterker.

[Facebook](#)

[YouTube](#)

Martin Douglas uit Bristol (Verenigd Koninkrijk) werkt al meer dan twintig jaar als adviseur stedenbouwkundig ontwerp en masterplanning. Hij is geïnteresseerd in interactie met de wereld om hem heen met kunst en schreef de scriptie voor zijn master *Urban Design* over de publieke perceptie van openbare kunst. Martin vindt tekenen een essentieel hulpmiddel in zijn professionele carrière en in zijn vrije tijd schetst hij graag in verschillende media. De pen- en inkttekeningen die we hier zien tonen een onderdeel van het *Cumberland Basin*, de hoofdingang aan het westelijke uiteinde van de haven van Bristol, waar in de jaren zestig een ingewikkeld weggennet werd aangelegd. Martin zegt erover: 'Hoe lelijk het ook is, er is iets fascinerends aan de infrastructuur in dit deel van de haven van Bristol.' Vandaar dat ze er met de urban sketchers een evenement organiseerden. Het levert een intrigerende tekening op. Je ziet vaak de boven- of zijkant van een brug, maar wat gebeurt eronder?

[Instagram](#)

Aibee Lim woont in George Town in Penang (Maleisië). Aibee geeft meer dan twintig jaar les en ze is een actief lid van de Penang Watercolor Society en de urban sketchers in haar stad. Toen ze in Thailand was, maakte ze deze indrukwekkende tekening van de *Sapan Mon (Mon-brug)* in Sangkhalaburi. Ze gebruikte daarvoor een houtskoolpotlood en waterverf op rijstpapier. Het gaat om een houten voetgangersbrug, de langste houten brug van Thailand.

Deze brug verbindt Songhalburi met een dorp, waar hoofdzakelijk mensen van het Mon-volk wonen, aan de andere kant van de rivier. Je kunt er alleen overheen lopen; auto's en brommers mogen er niet op.

In 2013 werd een deel van de brug weggeslagen door hevige regenval en de daaruit voortvloeiende overstromingen. De brug werd onbruikbaar, een ramp voor de dorpsbewoners. Er werd snel een noodbrug van bamboe aangelegd, naast deze brug. Na een jaar waren de reparaties aan de grote brug nog steeds niet klaar, omdat het hout dat door het aannemersbedrijf moest worden aangevoerd niet werd aangekocht uit angst dat het hout illegaal gekapt zou zijn.

De brug werd uiteindelijk gerepareerd door ingenieurs van het Surasi Camp, samen met dorpingen in het gebied. Dat klaarden de klus in 29 dagen.

Wat een fascinerende tekening van Aibee Lim!

[Facebook](#)

[Facebook](#)

[Instagram](#)

Heb je afleveringen gemist van

Zo kan het ook?

Hier kun je alsnog de vorige versies bekijken en downloaden:

[1. Zo kan het ook: luchten](#)

[2. Focus: wat wil je tekenen?](#)

[3. Er staat een boom in de weg](#)

[4. Kleurpotloden](#)

[5. Hoezo, perspectief?](#)

[6. Wit is ook een kleur](#)

[7. Teken in de auto](#)

[8. Jasses, het regent](#)

[9. Weinig tijd? Echt waar?](#)

[10. Bomen tekenen](#)

[11. Alleen potlood](#)

[12. Schetsboek vergeten](#)

[13. Perspectief zonder liniaal](#)

[14. De torenspits past niet](#)

[15. De echte kleur. Of niet](#)

[16. Binnen de lijntjes](#)

[17. Tekst in je tekening](#)

[18. Gekleurd papier](#)

[19. Het dak op](#)

[20. Zo saai](#)

[21. Spetteren en kliederen](#)

[22. Thumbnails](#)

[23. De kleur van schaduw](#)

Meer inspiratie:

[Pinterest](#)

YouTube

• Easy Watercolour Urban Sketching - [Tower Bridge](#), London (Toby Urbansketch)

• Sketching [Elgin Bridge](#) with Pen, Ink & Watercolour (Timelapse Tutorial)